

การศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคามที่มีพฤติกรรม
ติดสื่ออินเทอร์เน็ต และไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน*

The Study of Characteristics of Secondary School Students in Mahasarakham Province
with Internet Media Addiction and Non-Internet Addiction Behaviors on smartphone

องอาจ ญาตินิยม และ รังสรรค์ โฉมยา

Ongart Yatniyom and Rungson Chomeya

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University

Email: kong.ongart@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคามที่มีพฤติกรรมติดสื่ออินเทอร์เน็ต และไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาพฤติกรรมการติดสื่ออินเทอร์เน็ต 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนที่ติดสื่อและไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ต และ 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านพฤติกรรมและด้านอารมณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม โดยมีระเบียบวิธีการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า (1) ผลการศึกษาพฤติกรรมการติดสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคามจากตัวอย่างทั้งหมด 398 คน พบว่า มีนักเรียนกลุ่มที่ติดสื่ออินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟนมีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 (2) ผลการศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนที่ติดสื่อ ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ในคุณลักษณะด้านเพศ ในนักเรียนกลุ่มติดสื่ออินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน เป็นชาย 67 คน หญิง 83 คน รวม 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 ในคุณลักษณะด้านอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 16-18 ปี ในคุณลักษณะด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 คุณลักษณะด้านเศรษฐกิจ พบว่า ได้รับรายรับจากผู้ปกครองต่อเดือน ส่วนใหญ่ ระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท คุณลักษณะด้านสังคม พบว่า สถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ด้วยกัน ในคุณลักษณะด้านการติดสื่ออินเทอร์เน็ตในโทรศัพท์สมาร์ทโฟน พบว่าในคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากมีอยู่ 2 คุณลักษณะคือ คุณลักษณะด้านการแสดงออกถึงตัวตน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และคุณลักษณะด้านการใช้งานที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 18.5 (3) ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะ ด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ พบว่านักเรียนที่ติดอินเทอร์เน็ต เปรียบเทียบตามตัวแปรด้านพฤติกรรม พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมแบบเก็บตัว (Introversion) คิดเป็นร้อยละ 32.4 เปรียบเทียบตามตัวแปรด้านคุณลักษณะทางอารมณ์ ส่วนใหญ่พบว่า มีคุณลักษณะทางอารมณ์แบบอ่อนไหว (Neuroticism) คิดเป็นร้อยละ 29.8

คำสำคัญ: การศึกษาคุณลักษณะ; นักเรียนระดับมัธยมศึกษา; พฤติกรรมติดสื่อและไม่ติดสื่อ; สื่ออินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน

* Received January 4, 2022; Revised February 13, 2022; Accepted March 29, 2022

Abstract

This article, a part of the research entitled “The Study of Characteristics of Secondary School Students in Mahasarakham Province with Internet Media Addiction and Non-Internet Addiction Behaviors on smartphone” The purpose of this research were to 1) Study of internet media addiction behavior 2) The students with internet media addiction and not addicted to Internet media 3) The results of the study comparing the characteristics, behavioral and emotional aspects of secondary school students in Mahasarakham Province. with research methodology by using a questionnaire Data were analyzed with descriptive statistics.

It was found that the research 1) The results showed that an internet media addiction behavior of high school students in Mahasarakham province from a total of 398 samples found that there were 150 students who were addicted to internet media on smartphones or 37.3%. 2) The students with internet media addiction in smartphones were 67 males, 83 females with a total of 150, representing 37.6%. Age aspect, students addicted to the internet on smartphones, most of them are 16-18 years, Education aspect, They could be classified as Matthayomsuksa 3. Economic aspect, students in the smartphone internet addiction group received income from their parents per month between 2,001 and 3,000 baht. The social characteristics of most of the students who were addicted to the internet on smartphones found that the family status. of the students. At the level of family relationship. The characteristics of Internet media addiction in smartphones. It was found that the characteristics were at a high level. For the self-expression aspect it was found that the students with internet addiction in smartphones were at a high level, representing 14.5%. A wide range of usability aspect it was found that students with internet addiction on smartphones were at a high level, accounting for 18.5%. (3) The results of the study comparing the characteristics, behavioral and emotional aspects found that students who were addicted to the internet compared with behavioral variables, It was found that most of people showed introversion behaviors representing 32.4%. Emotional attributes aspect, students were found to have neuroticism, representing 29.8%.

Keywords: The Study of Characteristics; Secondary School; Internet Media Addiction Non-Internet Addiction; Behaviors on smartphones

บทนำ

ในยุคปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่าอิทธิพลของสื่ออินเทอร์เน็ต ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย ในปัจจุบันเป็นอย่างสูง การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในช่วงไม่กี่ปีย้อนหลังมีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น โดยเฉพาะกับการใช้งานสื่ออินเทอร์เน็ตเหล่านั้นผ่านสมาร์ทโฟน ความสะดวกสบายในการรับสัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายมือถือ ผ่านกล่องสัญญาณที่มีกระจายอยู่ทั่วไป ทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน ร้านอาหาร สถานที่ราชการ หรือแม้กระทั่งในสถาบันการศึกษาต่างๆ สร้างความสะดวกในการใช้งานสื่อต่างๆเหล่านั้น ผ่านเครื่องสมาร์ทโฟนที่มีขนาดกะทัดรัดแต่เต็มไปด้วยประสิทธิภาพมากมายจึงทำให้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตบนสมาร์ทโฟน ได้อย่างเต็มทีตลอดเวลา อีกทั้งสื่อต่างๆเหล่านั้น ก็มีให้เลือกอย่างมากมายหลากหลายชนิดทั้ง เฟสบุ๊ก, อินสตาแกรม, ไลน์, ทวิตเตอร์, กูเกิ้ล, ยูทูบ หรือ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนเกมออนไลน์ จากค่ายเกมต่างๆ “We Are Social” ดิจิทัลเอเจนซี และ “Hoot suite” ผู้ให้บริการระบบจัดการ Social Media และ Marketing Solutions ได้รวบรวมสถิติการใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วโลก เพื่อฉายภาพการเปลี่ยนแปลงทั้งภาคธุรกิจออนไลน์ และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคในแต่ละประเทศ ได้เผยว่าขณะนี้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4,000 ล้านคนทั่วโลก โดยประมาณการณ์ว่าในปี 2017 ทั่วโลกมีผู้ใช้สมาร์ทโฟนเป็นเครื่องแรกในชีวิต ไม่ต่ำกว่า 200 ล้านคน และ 2 ใน 3 ของจำนวนประชากรโลกกว่า 7,600 ล้านคน มีโทรศัพท์มือถือ ประเทศไทยมีประชากร 69.11 ล้านคน (53% อยู่ในเขตเมือง) แบ่งเป็นประชากรผู้หญิง 51.3% – ผู้ชาย 48.7% มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 57 ล้านคน มีผู้ใช้ Social Media มากถึง 51 ล้านคน มีผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ สูงถึง 93.61 ล้านเลขหมายมากกว่าจำนวนประชากรทั้งประเทศ ในจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั้งหมด มีผู้ใช้ Social Media เป็นประจำผ่าน Smart Device 46 ล้านคน “ประเทศไทย” เป็นประเทศที่ใช้เวลาต่อวันอยู่กับอินเทอร์เน็ตมากที่สุดในโลก (รวมทุกอุปกรณ์) โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 9 ชั่วโมง 38 นาทีต่อวัน และถ้าวัดเฉพาะการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนสมาร์ทโฟน “ไทย” ยังคงเป็นประเทศที่ใช้เวลาท่องเน็ตต่อวันมากที่สุดในโลกเช่นกัน โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 4 ชั่วโมง 56 นาที “Facebook” ยังคงเป็น Social Media ยอดนิยมอันดับ 1 ของคนไทย ยอดผู้ใช้ Facebook ในไทย อยู่ที่ 51 ล้านคน แบ่งเป็น 49% เป็นผู้หญิง และ 51% เป็นผู้ชาย

จากข้อมูลจะเห็นว่าในแต่ละวันคนไทยเสพสื่ออินเทอร์เน็ต ผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนในอัตราที่น่าเป็นห่วง จากการสำรวจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2560 พบว่า แนวโน้มการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปในช่วงระยะเวลา 5 ปีระหว่างปี 2556-2560 พบว่าผู้ใช้คอมพิวเตอร์ลดลงจากร้อยละ 35.0 (จำนวน 22.2 ล้านคน) เป็นร้อยละ 30.8 (จำนวน 19.4 ล้านคน) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28.9 (จำนวน 18.3 ล้านคน) เป็นร้อยละ 52.9 (จำนวน 33.4 ล้านคน) ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 73.3 (จำนวน 46.4 ล้านคน) เป็นร้อยละ 88.2 (จำนวน 55.6 ล้านคน) เมื่อพิจารณาการใช้งานอินเทอร์เน็ตตามกลุ่มอายุต่างๆ พบว่ากลุ่มอายุ 15-24 ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ต สูงสุดคือ ร้อยละ 89.8 ส่วนกิจกรรมที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้คือ โซเชียลเน็ตเวิร์ค ร้อยละ 94.0 ส่วนอุปกรณ์ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตค่อนข้างสูงคือ ร้อยละ 93.7 ในขณะที่ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 5-7 วันใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 82.9

ภัยร้ายแอบแฝงของการติดสื่อในอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน เนื่องจากครอบครัวในสังคมไทยมีอุปกรณ์อย่างสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตอยู่ในครอบครองกันมากขึ้น ทำให้สมาร์ทโฟนเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นเรื่องปกติ เด็กในยุคนี้จึงเข้าถึงอุปกรณ์เหล่านี้ได้อย่างสะดวกจากการเล่นสมาร์ทโฟนของพ่อแม่หรือของตนเอง เด็กติดสมาร์ทโฟน (Children's Smartphone Addiction) หมายถึง เด็กที่ใช้เวลาเล่นสมาร์ทโฟน หรือ แท็บเล็ตวันละหลายชั่วโมงติดต่อกัน ส่งผลให้กิจกรรมบางอย่างได้รับผลกระทบ เป็นต้นว่า เด็กปฏิเสธที่จะทำการบ้าน ถ้าพวกเขาไม่ได้เล่นเกม หรือดูคลิปในยูทูปเป็นการแลกเปลี่ยน เป็นต้น สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการทางเพศของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud) ถือว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วง Genital stage หรือระยะของการบรรลุวุฒิภาวะทางเพศแต่ในระยะวัยรุ่นตอนต้นจะมีความสนใจจับกลุ่มทำกิจกรรมด้านต่างๆ เด็กหลายคนติดสมาร์ทโฟน จนกระทบกับการเรียนและพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ จากปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าเกิดความสนใจถึง การศึกษาคุณลักษณะด้านต่างๆ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาถึงคุณลักษณะทั้งทางด้านพื้นฐานส่วนบุคคล คุณลักษณะด้านการติดสื่ออินเทอร์เน็ตในโทรศัพท์สมาร์ทโฟน คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม อันจะเป็นแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้องกำหนดนโยบายหรือวิธีการดูแลแก้ไขพฤติกรรมติดสื่ออินเทอร์เน็ต อย่างถูกต้องและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาที่เชื่อมโยงกับการติดสื่ออินเทอร์เน็ตในระยะยาวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการติดสื่ออินเทอร์เน็ต ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนที่ติดสื่อ และไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ต ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ ของนักเรียนที่ติดสื่อ และไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ต ในจังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบ เชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการวิจัย ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม จากโรงเรียนทั้งสิ้น 66 โรงเรียน โดยมาจากสังกัดเขตพื้นที่มัธยมศึกษา (สพม.เขต26) จำนวน 36 โรงเรียน มาจากสังกัดสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 2 โรงเรียน มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.) จำนวน 20 โรงเรียน มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) จำนวน 6 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 1 โรงเรียน จำนวนนักเรียนรวมทุกสังกัดข้างต้น จำนวนรวมทั้งสิ้น 114,416 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2563 จาก 9 โรงเรียน โดยมาจากสังกัดเขตพื้นที่มัธยมศึกษา (สพม.เขต26) 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสรคามพิทยาคม และโรงเรียนผดุงนารี สังกัดสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (อว.) 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) และโรงเรียนสาธิตมหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.) 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม และโรงเรียนนาข่าพิทยาคม และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร และโรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมชาญวิทยา ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) มีขั้นตอนในการหาตัวอย่าง ดังนี้

1. สํารวจนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ระดับมัธยมต้น ม.1-3 และระดับมัธยม ปลาย ม.4-6 ปีการศึกษา 2563 ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ทุกสังกัดกระทรวง โดยพบว่ามึนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวนทั้งสิ้น114,416คน สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม

2. จำนวนตัวอย่างได้จากการสุ่ม ตัวอย่าง ง่าย ในการกำหนดขนาดของกลุ่มใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane,1993) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 โดยคำนวณได้จากสูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดตัวอย่าง

เมื่อ N แทนจำนวนประชากร

เมื่อ e แทนระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{114,416}{1+114,416(0.05)^2} \\ &= 398 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากสูตรสามารถใช้ตารางสำเร็จรูป (Yamane, 1973 อางใน จักรกฤษณ สํารายใจ, 2544) เพื่อให้ได้ตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด 114,416 คน ตามระดับความเชื่อมั่นที่ .05 ซึ่งจะได้ตัวอย่างขั้นต่ำสำหรับการศึกษาค้นคว้า จำนวน 398 คน

1. ทำการสำรวจข้อมูลนักเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้ ตัวอย่างนักเรียน จำนวน 398 คน จาก 9 โรงเรียน โดยมาจากสังกัดเขตพื้นที่มัธยมศึกษา (สพม.เขต26) จำนวน 2 โรงเรียน มาจากสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 2 โรงเรียน มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.) จำนวน 2 โรงเรียน มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) จำนวน 2 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นตัวอย่างโดยเฉลี่ยโรงเรียนละ 44 คน

เครื่องมือในการวิจัย และวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 5 ตอน รวมทั้งสิ้น 112 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลต่างๆจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้
2. สร้างข้อคำถามจากหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่1 แบบสอบถามคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เพศ, อายุ, การศึกษา, ปัจจัยทางเศรษฐกิจ, ปัจจัยทางสังคม

ตอนที่2 แบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต โดยส่วนนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเนื้อหาจากแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (DSM-IV:The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder-Fourth Edition) ที่สร้างขึ้น โดย Dr.Kimberly S. Yong (1999) จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่3 แบบทดสอบคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory) ซึ่ง H.J.Eysenck เป็นผู้คิดขึ้น (ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545) ใช้สำหรับประเมินบุคลิกภาพที่แสดงออกในคุณลักษณะ 2 อย่าง คือ Extraversion-Introversion (E) และ Neuroticism – Stability (N) ซึ่งเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI ที่มีทั้งหมด 48 โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้คือ ด้านพฤติกรรม (Behavior) และด้านอารมณ์ (Emotion)

ตอนที่4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต โดยในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเนื้อหาจากแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม(2545)ที่พัฒนามาจากแบบสอบถาม Internet Addiction Test ของ Dr.Kimberly S.Young จำนวน 20 ข้อ โดยมาตราส่วนที่ใช้วัดเป็นแบบ Likert Scale ให้เลือกตอบโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่5 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการติดสื่ออินเทอร์เน็ตในโทรศัพท์สมาร์ทโฟนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ โดยมาตราที่ใช้เป็นการใช้แบบ Likert Scale ให้เลือกตอบโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามระดับความเห็นด้วยดังนี้ มากที่สุด,มาก,ปานกลาง,น้อย,น้อยที่สุด,โดยผู้วิจัยแบ่งการให้คะแนนในแต่ละข้อดังนี้ การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณา คือ รศ.ดร.ชวลิต ชูกำแหง, อาจารย์ ดร.วุฒิศักดิ์ บุญแน่น, อาจารย์ ดร.ฉันทชัย จันทะเสน, อาจารย์ ดร.พนิตธรา สามารถ, อาจารย์ ดร.ชัยพร พงษ์พิสันติรัตน์, ตรวจสอบความสอดคล้อง และเมื่อตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุง การสร้างและหาคุณภาพแบบมีขั้นตอนจากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มารวมกันคำนวณหาค่า IOC (Index-Of Consistency) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (ฉัตรชัย เรืองมณี, 2538) โดยการแปลความ คือ ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องด้านเนื้อหา แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่

ทำให้ติดโทรศัพท์สมาร์ทโฟนที่ (ผู้วิจัยสร้างขึ้น) จำนวน 30 ข้อ โดยมาตราที่ใช้เป็นการใช้แบบ Likert Scale ให้เลือกตอบตามความเป็นจริงที่สุด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามระดับความเห็นด้วยดังนี้ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด, ทั้งนี้แบ่งเป็นด้านปัจจัยที่ทำให้ติดโทรศัพท์สมาร์ทโฟน ดังนี้ อัตราการใช้งาน (Usage rate), ความพึงพอใจตนเอง (Self – Gratifications), การแสดงออกถึงตัวตน (Self-Expression), อิทธิพลทางสังคม (Social Influence), ความหลากหลายในการใช้งาน (Variety of Use), วิตกกังวล (Anxiety), รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ (Permissive Parenting Style)

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มารวมกันคำนวณหาค่า IOC (Index-Of Consistency) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (ฉัตรชัย เรืองมณี, 2538) โดยการแปลความ คือ ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องด้านเนื้อหา

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียน โดยการเก็บข้อมูลมีด้วยกัน 2 วิธี คือ ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามเอง และผู้วิจัยให้ทางโรงเรียนเป็นผู้เก็บรวบรวมให้

2. ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกให้ทางโรงเรียนเป็นผู้เก็บรวบรวมให้ ตามจำนวนกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2563 โดยเน้นกลุ่มเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จนถึงกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 อายุระหว่าง 15 – 18 ปี จาก 9 โรงเรียน

3. การลงเก็บข้อมูลงานวิจัย เริ่มจากขอหนังสือขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัด จากนั้นเมื่อเดินทางถึงโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายตามข้อ 3 ยื่นหนังสือขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลต่อโรงเรียนพื้นที่เป้าหมายในการเก็บข้อมูล ทั้งสิ้น 9 สถานศึกษา จากนั้นรอการติดต่อกลับจากทางโรงเรียน หลังจากโรงเรียนหรือสถานศึกษาติดต่อกลับ เข้าชี้แจงแนวทางในการเก็บข้อมูลกับนักเรียน กับผู้รับผิดชอบหลักที่ทางโรงเรียนมอบหมาย หรือหากผู้รับผิดชอบหลักนัดหมายคาบเวลาว่างให้เข้าพบนักเรียนได้เองก็เป็นการดำเนินการชี้แจงกับนักเรียนด้วยตัวผู้ดำเนินการวิจัยเอง ทั้งนี้ให้ดำเนินการ ชี้แจงแนวทางการลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย ชี้แจงขอให้ผู้ปกครองลงนามยินยอมให้บุตรหลานเข้าร่วมงานวิจัย ทั้งนี้หากนักเรียนคนใดไม่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการวิจัยก็สามารถดำเนินการได้ หรือหากระหว่างการดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนไม่สะดวกในการกรอกข้อมูลก็สามารถออกได้ โดยไม่มีข้อผูกพันใดๆทั้งสิ้น จากนั้นนัดวันเวลารับเอกสารยืนยันลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย และเอกสารที่ผู้ปกครองลงนามยินยอมให้บุตรหลานเข้าร่วมงานวิจัย เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการดังกล่าว จึงดำเนินการเก็บข้อมูลโครงการวิจัยโดยผู้ดำเนินการวิจัย หรือ ผู้รับผิดชอบหลักที่ทางโรงเรียนมอบหมาย คอยดูแลในการเก็บข้อมูลโดยใกล้ชิดจนแล้วเสร็จ

4. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนในกระดาษลงรหัส (Coding Form) พร้อมกับบันทึกข้อมูลลงแฟ้มคอมพิวเตอร์ ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS PC) เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการติดต่ออินเทอร์เน็ต ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า พบว่านักเรียนที่ติดและไม่ติดอินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคามพบว่า มีนักเรียนกลุ่มไม่ถึงเกณฑ์ติดอินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน ค่าความถี่ 248 คน คิดเป็นค่าเฉลี่ย ร้อยละ 62.3 และมีนักเรียนกลุ่มที่ถึงเกณฑ์ติดอินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน ค่าความถี่ 150 คนคิดเป็นร้อยละ 37.3

2. ผลการศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนที่ติดและไม่ติดอินเทอร์เน็ต ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าในคุณลักษณะด้านเพศ ในนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน เป็นชาย 67 คน หญิง 83 คน รวม 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 ในคุณลักษณะด้านอายุ พบว่าในนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่ อยู่ในกลุ่มอายุ 16 – 18 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 ในคุณลักษณะด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3,4,6 ซึ่งมาจากกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ม.3 จำนวน 42 คน ม.4 จำนวน 33 คน และ ม.6 จำนวน 33 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 10.5 และ ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ ในคุณลักษณะด้านเศรษฐกิจ พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ได้รับรายรับจากผู้ปกครองต่อเดือน ส่วนใหญ่ ระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ด้านรายได้ครัวเรือนต่อเดือนของนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่ คือ 10,001 -30,000 บาท/เดือน จำนวน 55 คน รองลงมาคือ น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 และร้อยละ 13.5 ตามลำดับ ในคุณลักษณะด้านสังคมของนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่ พบว่า สถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนยังอยู่ด้วยกัน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 ในระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ มีระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับดี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 คุณลักษณะด้านอัตราการใช้งาน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ในนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 คุณลักษณะด้านความพึงพอใจในการใช้งาน พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 คุณลักษณะ ด้านการแสดงออกถึงตัวตน พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 คุณลักษณะด้านอิทธิพลทางสังคม พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 คุณลักษณะด้านการใช้งานที่หลากหลาย พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนมากอยู่ในระดับมาก จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 คุณลักษณะด้านความวิตกกังวล พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 คุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดู พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะ ด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ พบว่านักเรียนที่ติดอินเทอร์เน็ตเปรียบเทียบตามตัวแปร คุณลักษณะด้านพฤติกรรม ไม่พบพฤติกรรม แบบแสดงออก (Extraversion) พบพฤติกรรมแบบปานกลาง (Ambient) จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 และพบว่าส่วน

ใหญ่มีพฤติกรรมแบบเก็บตัว(Introversion)129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 คุณลักษณะทางอารมณ์ ไม่พบคุณลักษณะทางอารมณ์ แบบมั่นคง(Stability) พบคุณลักษณะทางอารมณ์แบบปานกลาง(Ambient) 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 และส่วนใหญ่ พบว่ามีคุณลักษณะทางอารมณ์แบบอ่อนไหว(Neuroticism) 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8

ตารางที่1 แสดงนักเรียนที่ติดและไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม (n=398)

ตัวแปรที่ศึกษา	ความถี่	ค่าเฉลี่ย
นักเรียนกลุ่มไม่ถึงเกณฑ์ติดสื่ออินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน	248	62.3
นักเรียนกลุ่มที่ถึงเกณฑ์ติดสื่ออินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน	150	37.7
รวม	398	100

ตารางที่2 แสดงคุณลักษณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ที่ติดสื่ออินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน (n=398)

ตัวแปรที่ศึกษา	ความถี่	ค่าร้อยละ
คุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล		
- เพศ	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ ชาย	67	16.8
➤ หญิง	83	20.8
- อายุ	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ 10-12 ปี	8	2.0
➤ 13-15 ปี	49	12.3
➤ 16-18 ปี	90	22.6
➤ 19 ปีขึ้นไป	3	0.7
- การศึกษา	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ ม.1	14	3.5
➤ ม.2	7	1.7
➤ ม.3	42	10.5
➤ ม.4	33	8.2
➤ ม.5	20	5.0
➤ ม.6	33	8.2
- ปัจจัยทางสังคม		
สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ อยู่ด้วยกัน	111	27.8
➤ แยกกันอยู่	7	1.7

➤ หย่าร้าง	25	6.2
➤ ผู้ปกครองฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองเสียชีวิต	5	1.2
➤ อื่นๆ	2	0.5
ความสัมพันธ์ในครอบครัว	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ ดี	111	27.8
➤ ปานกลาง	36	9.0
➤ ไม่ดีเลย	3	0.7
คุณลักษณะด้านการติดต่ออินเทอร์เน็ตในโทรศัพท์สมาร์ทโฟน		
- อัตราการใช้งาน (Usage rate)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ น้อยที่สุด	2	0.5
➤ น้อย	13	3.2
➤ ปานกลาง	72	18.0
➤ มาก	47	11.8
➤ มากที่สุด	16	4.0
- ความพึงพอใจตนเอง (Self – Gratifications)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ น้อยที่สุด	3	0.7
➤ น้อย	11	2.7
➤ ปานกลาง	64	16.0
➤ มาก	57	14.3
➤ มากที่สุด	15	3.7
- การแสดงออกถึงตัวตน (Self-Expression)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ น้อยที่สุด	1	0.2
➤ น้อย	15	3.7
➤ ปานกลาง	49	12.3
➤ มาก	58	14.5
➤ มากที่สุด	27	6.7
- อิทธิพลทางสังคม (Social Influence)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ น้อยที่สุด	7	1.7
➤ น้อย	32	8.0
➤ ปานกลาง	50	12.5
➤ มาก	46	11.5
➤ มากที่สุด	15	3.7

- ความหลากหลายในการใช้งาน (Variety of Use)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ น้อยที่สุด	2	0.5
➤ น้อย	5	1.2
➤ ปานกลาง	51	12.8
➤ มาก	74	18.5
➤ มากที่สุด	18	4.5
- ความวิตกกังวล (Anxiety)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ น้อยที่สุด	2	0.5
➤ น้อย	12	3.0
➤ ปานกลาง	61	15.3
➤ มาก	57	14.3
➤ มากที่สุด	18	2.0
- รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู(Permissive Parenting Style)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ น้อยที่สุด	22	5.5
➤ น้อย	19	4.7
➤ ปานกลาง	51	12.8
➤ มาก	29	7.2
➤ มากที่สุด	29	7.2
คุณลักษณะบุคลิกภาพ ด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์		
- ด้านพฤติกรรม(Behavior)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ แบบแสดงออก(Extraversion)	-	-
➤ แบบปานกลาง(Ambient)	21	5.2
➤ แบบเก็บตัว(Introversion)	129	32.4
- ด้านอารมณ์ (Emotion)	ความถี่	ค่าร้อยละ
➤ แบบมั่นคง(Stability)	-	-
➤ แบบปานกลาง(Ambient)	31	7.7
➤ แบบอ่อนไหว(Neuroticism)	119	29.8

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนที่ติดสื่อ และไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ต ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าใน**คุณลักษณะด้านเพศ** ในนักเรียนกลุ่มติดสื่ออินเทอร์เน็ต ในสมาร์โฟน เป็นชาย 67 คน หญิง 83 คน รวม 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการทางเพศของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud) ถือว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วง Genital stage หรือระยะของการบรรลุวุฒิภาวะทางเพศแต่ในระยะวัยรุ่นตอนต้นจะมีความสนใจจับกลุ่มทำกิจกรรมด้านต่างๆในกลุ่มเพศเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ในคุณลักษณะด้านอายุ พบว่าในนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์โฟน ส่วนใหญ่ อยู่ในกลุ่มอายุ 16 – 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.6 ซึ่งสอดคล้องกันกับ ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของ อิริคสัน (Erikson) วัยรุ่นอยู่ในพัฒนาการขั้นที่ 5 คือ การสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง ภาวะวิกฤติของวัยรุ่นเกิดขึ้นจากความสับสนในบทบาท

และความเป็นบุคคลของตนเองมีการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสืบพันธุ์อย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของร่างกายทำให้วัยรุ่นก้าวไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ สิ่งสำคัญที่วัยรุ่นค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง ใน **คุณลักษณะด้านการศึกษา** พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมาจากกลุ่มติดสื่อ อินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน ม.3 คิดเป็นร้อยละ 10.5 สัมพันธ์กับทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของอิริคสัน (Erikson) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านอายุกับคุณลักษณะทางการศึกษาจะสัมพันธ์ กับระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นใน **คุณลักษณะด้านเศรษฐกิจ** พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ได้รับรายรับจากผู้ปกครองต่อเดือน ส่วนใหญ่ ระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท เป็นร้อยละ 15.5 เนื่องด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนตัวอย่าง ซึ่งอยู่ในต่างจังหวัด ที่อาจมีค่าครองชีพที่ถูกกว่าในสังคมเมืองใหญ่ๆ ทำให้รายรับจากผู้ปกครอง จะอยู่ในช่วงนี้มากกว่าช่วงอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาตามแนวคิดของการยอมรับเทคโนโลยีที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีคือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัว ผู้ยอมรับ (Receiver Variables) ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ซึ่งพบว่า ระดับการศึกษาจะแปรผันตามการยอมรับเทคโนโลยีส่วนอายุจะแปรผันกับการยอมรับเทคโนโลยีปัจจัยด้านระบบสังคม (Social System Variables) ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ โดยกล่าวว่า สภาพทางเศรษฐกิจจะมีผลต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ต่างกัน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับสังคมเป็นปัจจัยที่ผลต่อการยอมรับหรือไม่ยอมรับเทคโนโลยีอีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และ ศุทธิดา ขวนวัน (2557) **ด้านสังคม** ของนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่ พบว่า สถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนยังอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 27.8 สถานภาพทางครอบครัวอาจไม่ใช่ปัจจัยหลักในการติดอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจัยการติดอินเทอร์เน็ต น่าจะมีปัจจัยแวดล้อมทางสังคมอื่นๆมาเป็นประเด็นหลักๆ สอดคล้องกับการศึกษาตามแนวคิดของการยอมรับเทคโนโลยีที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีคือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ยอมรับ (Receiver Variables) ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ซึ่งพบว่า ระดับการศึกษาจะแปรผันตามการยอมรับเทคโนโลยีส่วนอายุจะแปรผันกับการยอมรับเทคโนโลยีปัจจัยด้านระบบสังคม (Social System Variables) ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ โดยกล่าวว่า สภาพทางเศรษฐกิจจะมีผลต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ต่างกัน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับสังคมเป็นปัจจัยที่ผลต่อการยอมรับหรือไม่ยอมรับเทคโนโลยีอีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และ ศุทธิดา ขวนวัน (2557) **คุณลักษณะด้านอัตราการใช้งาน** พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ในนักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 18.0 สะท้อนให้เห็นว่าคุณลักษณะด้านอัตราการใช้งานอยู่ในระดับปกติ ไม่มากหรือน้อยไป **คุณลักษณะด้านความพึงพอใจในการใช้งาน** พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.0 สะท้อนให้เห็นว่าคุณลักษณะด้านความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับปกติไม่มากหรือน้อยไป **คุณลักษณะด้านการแสดงออกถึงตัวตน** พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน ส่วนใหญ่อยู่ใน **ระดับมาก** คิดเป็นร้อยละ 14.5 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่มีพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟนส่วนใหญ่ ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อ ผ่อนคลายความรู้สึกและต้องการพื้นที่ส่วนตัว สำหรับผ่อนคลายความรู้สึกนั้นๆ **คุณลักษณะด้านการใช้งานที่หลากหลาย** พบว่านักเรียนกลุ่มติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน

ส่วนมากอยู่ใน **ระดับมาก** คิดเป็นร้อยละ 18.5 สะท้อนให้เห็นว่าคุณลักษณะด้านการใช้งานที่ผู้ใช้งานรู้สึกถึงความสะดวกสบายในการใช้งาน จนส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนในระดับมาก อาทิ เพื่อความบันเทิง จากการดูหนัง, ฟังเพลง, ถ่ายภาพ, ซอปปิงออนไลน์, เล่นเฟซบุ๊ก, ไลน์, อินสตาแกรม, ยูทูบแชท รวมถึงเป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญมาศ ทองมูลเล็ก และ ปรีชา วิจิตรธรรมรส (2560) ที่ศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในสังคมไทย” ที่มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ นอกจากประชาชนจะสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้จากที่บ้านหรือที่พักอาศัยแล้ว ประชาชนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจากสถานที่ต่างๆ ได้โดยผ่านโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์พกพา เช่น Notebook Tablet และด้านช่องทางที่ใช้งาน พบว่า ประชาชนมีการใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้งาน 3 เท่า แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมของคนในยุคปัจจุบันมีการใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตจำนวนมาก สะท้อนได้ว่า เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึงโดยผ่านอุปกรณ์พกพาโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ในขณะที่การใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะก็ยังมีบทบาทต่อการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเนื่องจากเป็นเทคโนโลยีที่มีการใช้งานมานานและมีใช้งานทั่วไป

ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะ ด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ พบว่านักเรียนที่ติดอินเทอร์เน็ต เปรียบเทียบตามตัวแปร **คุณลักษณะด้านพฤติกรรม** ไม่พบพฤติกรรม แบบแสดงออก (Extraversion) พบพฤติกรรมแบบปานกลาง (Ambient) คิดเป็นร้อยละ 5.2 และพบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมแบบเก็บตัว(Introversion) คิดเป็นร้อยละ 32.4 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่มีพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน มีบุคลิกแบบเก็บตัว คนที่มีบุคลิกเช่นนี้มักจมอยู่กับความคิดและความรู้สึกของตัวเอง รวมถึงรู้สึกสบายใจเมื่อได้อยู่ตามลำพัง หากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่โหม่งน่าให้เป็น Extrovert หรือบุคลิกที่ชอบพบปะผู้คน กล้าแสดงออก และเป็นผู้นำ อาจทำให้คนแบบ Introvert รู้สึกเครียดจนส่งผลต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ **คุณลักษณะทางอารมณ์** ไม่พบคุณลักษณะทางอารมณ์ แบบมั่นคง (Stability) พบคุณลักษณะทางอารมณ์แบบปานกลาง (Ambient) คิดเป็นร้อยละ 7.7 และส่วนใหญ่ พบว่ามีคุณลักษณะทางอารมณ์แบบอ่อนไหว (Neuroticism) คิดเป็นร้อยละ 29.8 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่มีพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน อาจมีความโน้มเอียงที่จะประสบอารมณ์เชิงลบ เช่น ความโกรธ ความวิตกกังวล หรือความซึมเศร้า ซึ่งบางครั้งเรียกว่า ความไม่เสถียรทางอารมณ์ (emotional instability) หรืออาจจะเรียกกลับกันว่า ความเสถียรทางอารมณ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ ผกาพรรณ นันทะเสน และอังศรา ประเสริฐสิน (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตกับภาวะซึมเศร้า : เหตุปัจจัยและแนวทางการป้องกันแก้ไข จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย ปัจจัยด้านชีวภาพ (Biological factor) ได้แก่ การถ่ายทอดทางพันธุกรรม ชีวเคมีของร่างกายและสมอง สรีรวิทยา และอื่นๆ ปัจจัยด้านจิตใจ (Psychological factor)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีพฤติกรรมติดสื่อ และไม่ติดสื่ออินเทอร์เน็ต ในสมาร์ทโฟน ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านต่างๆ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ด้านพฤติกรรม กับคุณลักษณะด้านต่างๆ อันจะทำให้สามารถทำนายคุณลักษณะของผู้ติดสื่ออินเทอร์เน็ตในสมาร์ทโฟน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการป้องกัน ดูแล และแก้ไขพฤติกรรมติดสื่อออนไลน์ในสมาร์ทโฟน

2. ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนารูปแบบในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป อาจศึกษาค้นคว้าเฉพาะกลุ่ม อาทิ กลุ่มติดเกมออนไลน์ ในสมาร์ทโฟน หรือกลุ่มติดสื่อออนไลน์ประเภทอื่นๆ ให้จำเพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น

2. ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (เชิงลึก) เพื่อค้นหาแนวทางการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตบนสมาร์ทโฟนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะในยุคปัจจุบันนี้ การใช้สื่ออินเทอร์เน็ต บนสมาร์ทโฟน กลายเป็นความจำเป็นพื้นฐาน ในการดำรงชีวิตแล้ว

บรรณานุกรม

- ฐานิดา ไชยนันท์. 2560. “พฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ในเขต กรุงเทพมหานคร”. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, คณะแพทยศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญมาศ ทองมูลเล็ก และปรีชา วิจิตรธรรมรส. 2560. “ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผล ต่อการยอมรับและการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในสังคมไทย”. กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (10) ก.ค. - ธ.ค. 60/ น.114-124
- ปิยวัฒน์ เกตุวงศา, และศุทธิดา ชวนวัน. (2558). **ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์: ความหลากหลายทางคุณลักษณะและพฤติกรรม**. ประชากรและสังคม 2558: ความหลากหลายทางประชากรและสังคมในประเทศไทย ณ ปี 2558 (น. 15-28). นครปฐม: สถาบันวิจัย ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ผกาพรรณ นันทะเสน และอังศรา ประเสริฐสิน. 2563. “พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตกับภาวะซึมเศร้า : เหตุปัจจัยและแนวทางการป้องกันแก้ไข”. กรุงเทพมหานคร: วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล ปีที่ 36 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2563/น.293-304.
- พิชยา วัฒนชนุกุล, วาสนา ผิวชม และเปรม จันทร์สว่าง. (2560). “พฤติกรรมและปัจจัยการใช้สมาร์ตโฟนในกลุ่มวัยรุ่น”. วิทยานิพนธ์, สาขาสารสนเทศ สถิติ คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- รวีกานต์ นันทเวช. 2550. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร”. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ หลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรัท พุกษากุลนันท์. 2551. “โรคเสพติดอินเทอร์เน็ต (Webaholic)”. [online]. เข้าถึงจาก <http://www.thaiseoboard.com/go/?http://www.edtechno.com/> (16 พฤศจิกายน 2562).
- สรวงมณต์ สิทธิสมาน. 2561. “ชวนพ่อแม่ที่มีลูกเล็กแบนสมาร์ตโฟนกันเถอะ” เผยแพร่: 8 ส.ค. 2561 10:06. ผู้จัดการออนไลน์. เข้าถึงจาก <https://mgronline.com/qol/detail/9610000078702>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560. การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2560. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- Aviv Weinstein, Laura Curtiss Feder, Kenneth Paul Rosenberg, Pinhas Dannon. **Internet Addiction Disorder: Overview and Controversies**. Behavioral Addictions <http://dx.doi.org/10.1016/B978-0-12-407724-9.00005-7>. 2014 Elsevier Inc. 99 - 117
- Songli Mei, Jingxin Chai, Shi-Bin Wang, Chee H. Ng, Gabor S. Ungvari and Yu-Tao Xiang **Mobile Phone Dependence, Social Support and Impulsivity in Chinese University Students**. Reprinted from: Int. J. Environ. Res. Public Health 2018, 15, 504, doi:10.3390/ijerph15030504 :118

Yeon-Jin Kim, Hye Min Jang, Youngjo Lee, Donghwan Lee and Dai-Jin Kim. **Effects of Internet and Smartphone Addictions on Depression and Anxiety Based on Propensity. Score Matching Analysis** Reprinted from: *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2018, 15, 859, doi:10.3390/ijerph15050859 :184